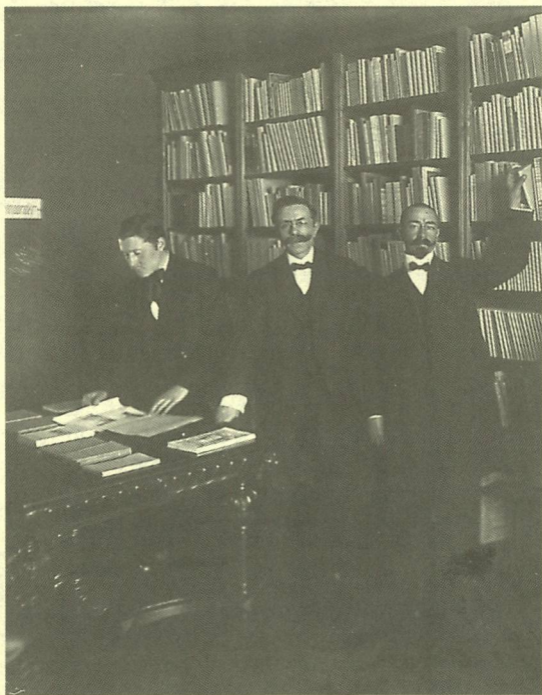

ANGERMILLE, Karel (Antwerpen 27 oktober 1873 – Antwerpen 14 november 1938).

Was tijdens zijn jeugd aangesloten bij de studentenbeweging. Angermille was een van de pioniers van de Vlaamse Opera. Als secretaris van De Vlaamsche Wacht ijverde hij in 1910 voor de aanvaarding van het wetsvoorstel-Edward Coremans betreffende het gebruik van het Nederlands in het vrij middelbaar onderwijs. Hij werkte mee aan de bladen *De Vrije Pen*, *De Sater* en *De Week*. Hij behoorde tot de flaminganten die al vóór de Eerste Wereldoorlog een sterk Vlaams natiebesef hadden ontwikkeld. Door een artikel in het tijdschrift *Volkscracht* van december 1912, onder de titel "De eerste Flamingant", gaf hij de stoot tot de hernieuwde studie van Jan B. Verlooy.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd Angermille activist. Hij schreef artikelen in activistische bladen zoals *Het Vlaamsche Nieuws* en was lid van het Vlaamsch Verbond te Antwerpen. Hij was tevens secretaris van *Kolenverdeeling voor Vlaanderen*

Karel Angermille was een van de organisatoren van het activistische Volksofbeuring. Hier staat hij als voorzitter van de afdeling Brussel tussen twee medewerkers in de Boekerij Volksofbeuring aan de Jozef II-straat (1918). (AMVC)

en een van de leidende organisatoren van **Volksofbeuring**. Hij beschouwde deze organisaties als belangrijke middelen tot machtsverwerving. Hij behoorde tot de strekking die mikte op een zo groot mogelijke autonomie van het **activisme** door een weloverwogen machtsopbouw, los van de bezetter. Na de Duitse nederlaag moest hij uitwijken. In 1920 werd hij bij verstek veroordeeld tot twintig jaar en een schadevergoeding van 200.000 frank. Vanuit Nederland bleef hij contact houden met de Antwerpse Fronters waarbij hij hen stimuleerde op het pad van het **Godsvredestandpunt** en de uitbouw van partijgebonden sociale organisaties. In 1929 keerde hij naar België terug waarna hij zich meteen inschakelde in de partijwerking in Antwerpen. Hij werd secretaris van **Het Vlaamsche Front** en was redactiesecretaris van *De Schelde*, tot eind 1934. Angermille verzette zich principieel tegen de samenwerking van de Antwerpse Frontpartij met het **Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV)** omdat hij de ideologische grondslagen van deze partij verfoeide. Toen bij de verkiezingen van 1936 de Antwerpse Frontpartij een kartel sloot met het VNV, verliet Angermille de partij omdat hij het niet eens was met de voorwaarden waaronder dit gebeurde. In 1935 was hij nog medestichter van *De Dag*, waaraan hij tot zijn dood zijn medewerking bleef verlenen.

WERKEN: *Beknopte geschiedenis van de (vooroorlogsche) Vlaamsche Beweging*, z.j.; – *Wist gij hoe een Vlaming geplaagd werd en*

wordt? 1830-1930, z.j.; – *De lotgevallen van een activist. Van Antwerpen naar Antwerpen 1914-1929*, 1931.

LITERATUUR: A.L. Faingnaert, *Verraad of zelfverdediging?*, 1933; – H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, I-III, 1969; – A. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940*, 1969²; – L. Wils, *Flamenpolitik en aktivisme*, 1974; – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

ANNE BAEYENS*, LUC VANDEWEYER EN BRUNO DE
WEVER